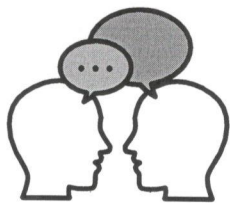

Základy používania jazyka menšiny v úradnom styku

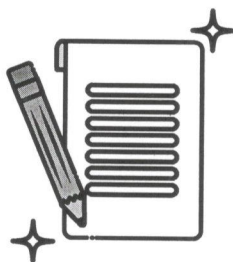
Podľa zákona č. 184/1999 Z.z. o používaní jazykov národnostných menšín **v prípade ústneho úradného styku** platí, že príslušník národnostnej menšiny **môže na celom území SR používať svoj materinský jazyk**, ak s tým zamestnanec orgánu verejnej správy a osoby zúčastnené na konaní súhlasia.

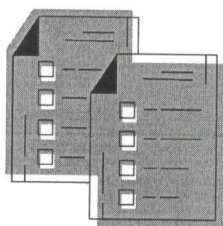
V obciach s obyvateľstvom patriacim k národnostnej menšine občania majú ďalšie práva, a orgány verejnej správy ďalšie povinnosti. V týchto obciach orgány verejnej správy **sú povinné zabezpečiť komunikáciu v jazyku národnostnej menšiny nie len v ústnom, ale aj v písomnom styku.**

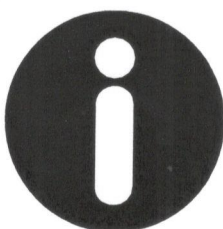
Pre vznik takejto povinnosti orgánu verejnej správy **nie je vždy rozhodujúce sídlo orgánu, ale miesto komunikácie s občanom.** Ak sídlo orgánu verejnej správy nie je v obci s obyvateľstvom patriacim národnostnej menšine, ale jeho pobočka, pracovisko, stanica alebo kontaktné miesto áno, tak orgán verejnej správy sa považuje za povinný subjekt, a **je povinný prijímať aj písomné podania v jazyku menšiny, a odpovedať na ne dvojjazyčne.**

V písomnom úradnom styku príslušníci národnostnej menšiny **môžu podávať a predkladať podania, dôkazy a písomné listiny v materinskom jazyku.** K nim patria napríklad podnety na začatie konania, doplnenie podnetov v priebehu konania, sťažnosti, námietky, odvolania a iné vrátane písomnej korešpondencie.

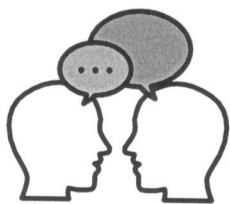
Na požiadanie alebo ak sa konanie začalo podaním v jazyku národnostnej menšiny, orgán verejnej správy vydáva rozhodnutia, rodný list, sobášny list, úmrtný list, povolenia, oprávnenia, potvrdenia, vyjadrenia a vyhlásenia dvojjazyčne, popri slovenskom jazyku aj v jazyku národnostnej menšiny. K tejto povinnosti stačí, ak je splnená jedna z uvedených podmienok. Text v jazyku národnostnej menšiny **nemusí byť úradne overeným prekladom.** Nesplnenie uvedených povinností je správnym deliktom. Orgán verejnej správy **poskytuje občanom úradné formuláre** vydané v rozsahu jeho pôsobnosti **na požiadanie dvojjazyčne.** Forma požiadania o vydanie úradného formulára v jazyku národnostnej menšiny môže byť ústna alebo písomná, môže ísť o jednorazovú žiadosť, ako aj o žiadosť o trvalé vydávanie konkrétneho úradného formulára v menšinovom jazyku. Nevydanie formulára na požiadanie tiež je správnym deliktom.

Orgán verejnej správy **je povinný informovať občanov o možnostiach používania jazyka národnostnej menšiny na viditeľnom mieste.** Uvedená povinnosť orgánov verejnej správy je podrobnejšie upravená v nariadení vlády č. 535/2011 Z.z., ktorého príloha ustanovuje záväznú formu poskytnutia týchto informácií.

A kisebbségi nyelvhasználat alapvető szabályai a hivatali érintkezésben

A nemzeti kisebbségi nyelvek használatáról szóló 184/1999. sz. törvény alapján a nemzeti kisebbséghez tartozó személyek a **szóbeli hivatali érintkezésben egész Szlovákia területén használhatják anyanyelvüket**, ha azzal a közigazgatási szerv alkalmazottja és az eljárás résztvevői egyetértenek.

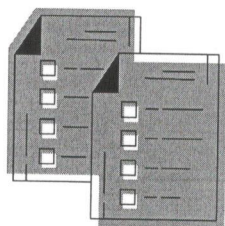
Azokon a településeken, ahol nemzeti kisebbségi lakosság él, a polgároknak további jogaik, a közigazgatási szerveknek pedig további kötelességeik vannak. Ezekben a településeken a közigazgatási szervek **a kisebbségi nyelv használatát mind a szóbeli, mind az írásbeli érintkezésben kötelesek biztosítani.**

A közigazgatási szerv említett kötelessége tekintetében **nem mindig az adott szerv székhelye, hanem a kommunikáció helyszíne a meghatározó.** Ha a szerv székhelye ugyan nem olyan településen van, ahol egy nemzeti kisebbség tagjai élnek, ám fiókja, munkavégzési helye, kirendeltsége vagy ügyfélszolgálatja igen, akkor az adott közigazgatási szerv kötelezett személynek minősül, **ezért köteles kisebbségi nyelvű írásbeli beadványokat is befogadni**, és azokra két nyelven kell válaszolnia.

A nemzeti kisebbséghez tartozó személyek az írásos hivatali érintkezésben **anyanyelven nyújthatnak be és terjeszthetnek elő beadványokat, bizonyítékokat és írásos anyagokat.** Ezek közé tartozik pl. az eljárás megindítását kezdeményező beadvány, az eljárás során beadvány kiegészítése, panasz, kifogás, fellebbezés és egyéb beadvány, valamint az írásbeli kapcsolattartás, levelezés általában.

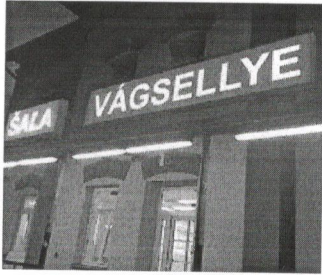
Kérésre vagy kisebbségi nyelvű beadvány alapján indult eljárásban a közigazgatási szerv a határozatot, a születési anyakönyvi kivonatot, a házassági anyakönyvi kivonatot, a halotti anyakönyvi kivonatot, engedélyeket, jogosítványokat, igazolásokat, állásfoglalásokat és nyilatkozatokat két nyelven, államnyelven és kisebbségi nyelven is kiadja. Ehhez elég, ha fenti feltételek egyike teljesül. A kisebbségi nyelvű szövegnek **nem kell hitelesített fordításnak lennie.** A fenti kötelességek megszegése közigazgatási szabálysértésnek minősül. A közigazgatási szerv a saját hatáskörében kiadott **hivatalos űrlapokat kérésre kétnyelvűen bocsátja a polgárok rendelkezésére.** A kisebbségi nyelvű hivatalos űrlapot szóban vagy írásban lehet kérni, akár egyszeri kérelemről, akár konkrét űrlap kisebbségi nyelven történő folyamatos kiadására vonatkozó kérelemről van szó. Ugyancsak közigazgatási szabálysértésnek minősül, ha a polgár kérése ellenére sem ad ki ilyen űrlapot a hatóság.

A közigazgatási szerv **köteles a polgárokat a kisebbségi nyelv használatának lehetőségéről** látható helyen tájékoztatni. A közigazgatási szerv e kötelességére vonatkozó részletszabályokat az 535/2011. sz. kormányrendelet tartalmazza, amelynek melléklete a tájékoztatás kötelező formáját is előírja.

Dvojazyčnosť

Vedeli ste, že v obciach s obyvateľstvom patriacim k národnostnej menšine **uviedenie názvu obce v jazyku národnostnej menšiny je povinné**: a to na dopravných značkách označujúcich začiatok obce a koniec obce, na budovách orgánov verejnej správy alebo rozhodnutiach vydaných v jazyku menšiny. Taktiež je povinné uvedenie názvu železničnej stanice, ako aj označenie orgánu verejnej správy umiestnené na budovách aj v jazyku menšiny.

Zákaz fajčenia
Dohányozni tilos

Podľa zákona o používaní jazykov národnostných menšín sa uvádzajú všetky informácie, nápisy, oznamy týkajúce sa **ohrozenia života, zdravia, bezpečnosti alebo majetku občanov** na miestach prístupných pre verejnosť popri štátnom jazyku aj v jazyku národnostnej menšiny. Táto povinnosť platí napríklad **aj pre staveniská**, teda príslušné stavebné úrady musia dbať o dodržanie menšinového jazykového zákona. **Porušenie** horeuvedených predpisov **je správnym deliktom**.

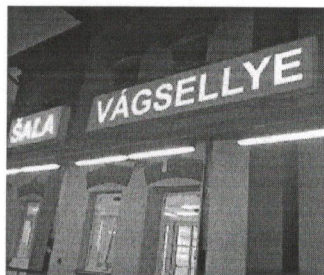

Zákon o používaní jazykov národnostných menšín dáva za povinnosť uplatniť menšinové jazykové práva na mnohých miestach. Nie sú výnimky ani **dopravné značky**. Presadenie dvojazyčnosti v mnohých prípadoch stojí na zodpovednom prístupe samospráv a štátnych orgánov. Zákon o používaní jazykov národnostných menšín dáva povinnosť uplatniť menšinové jazykové práva na mnohých miestach. Nie sú výnimky ani dopravné značky. Presadenie dvojazyčnosti v mnohých prípadoch stojí na zodpovednom prístupe samospráv a štátnych orgánov.

Všetky nápisy a oznamy určené na informovanie verejnosť najmä v predajniach, na športoviskách, v reštauračných zariadeniach, na uliciach, pri cestách a nad nimi, na letiskách, autobusových staniciach a železničných staniciach, **sa môžu uvádzať aj v jazyku národnostnej menšiny**, a to na celom Slovensku. V obciach s obyvateľstvom patriacim k národnostnej menšine ani **poradie jazykov nie je zákonom určené**.

Kétnyelvűség

Tudta, hogy azokon a településeken, ahol nemzeti kisebbségi lakosság él, a község államnyelvű neve mellett a **kisebbségi nyelvű megnevezést is fel kell tüntetni**, mégpedig a település kezdetét és végét jelző közúti jelzőtáblákon, a közigazgatási szerv épületein vagy a kisebbségi nyelven kiadott határozatokon? Továbbá kisebbségi nyelven is fel kell tüntetni állomásépületen a vasútállomás, a közigazgatási szervnek helyet adó épületen pedig az illető szerv nevét.

Zákaz fajčenia
Dohányozni tilos

A nemzeti kisebbségi nyelvek használatát szabályozó törvény szerint az **emberek életét, egészségét, biztonságát vagy vagyonát fenyegető veszélyre figyelmeztető** minden információt, feliratot és közleményt a nyilvánosság számára elérhető helyen az államnyelvű szöveg mellett kisebbségi nyelven is közölni kell. Ez a kötelezettség többek között az építkezésekre is vonatkozik, tehát az illetékes építési hivataloknak ügyelniük kell a kisebbségi nyelvhasználati törvény betartására. A fenti szabályozás be nem tartása **közigazgatási szabálysértésnek** minősül.

A kisebbségi nyelvhasználati törvény különböző területeken írja elő a kisebbségi nyelvi jogok kötelező érvényesítését. Ez alól a **közúti jelzőtáblák** sem jelentenek kivételt. A kétnyelvűség megvalósítása sok esetben az önkormányzatok és az állami szervek felelős hozzáállásán múlik. Azokon a településeken, ahol valamely nemzeti kisebbséghez tartozó lakosok élnek, autóbusz-állomáson, repülőtéren, kikötőben is fel lehet tüntetni a község nevét kisebbségi nyelven. Ezek az önkormányzatok a településen az utcaneveket és más helyi földrajzi megjelöléseket is feltüntethetik az adott kisebbség nyelvén.

A nyilvánosság tájékoztatására szánt minden felirat és közlemény, különösen az árusítóhelyeken sportlétesítményekben, vendéglátóipari egységekben, az utcákon az utak mellett és felett, a repülőtereken, az autóbusz-állomások és vasútállomásokon **kisebbségi nyelven is közölhető** mégpedig egész Szlovákia területén. A kisebbségi lakossági települések esetében **a törvény a nyelvek sorrendjét sem szabályozza.**